

Sygnatura akt: V GC 2976/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kalisz, dnia 25 października 2019 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Magdalena Berczyńska – Bruś

Protokolant: Magdalena Grzesiak

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2019 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O.

przeciwko A. R.

o zapłatę

1. oddała powództwo

2. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. na rzecz pozwanej A. R. kwotę 1817 zł (tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego

SSR Magdalena Berczyńska-Bruś

Sygn. akt V GC 2976/18

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. wniósł o zasądzenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym od pozwanej A. R. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe (...) w P. kwoty 7.494,15 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 14 sierpnia 2018r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powód wskazał, że roszczenie wynika z zawartej z pozwaną umowy windykacji roszczeń pieniężnych nr (...). Na mocy przedmiotowej umowy powód rozpoczął procedurę czynności windykacyjnych w celu wyegzekwowania zadłużenia w wysokości 116.494,00 zł od dłużnika(...) J. T.. W wyniku podjętych przez powoda działań w/w dłużnik wpłacił na rzecz pozwanej kwotę 55.566 zł. Zgodnie z zapisami zawartej umowy, a w szczególności § 5 pkt 1 pozwana uiszcza na rzecz powódki wynagrodzenie od w/w kwoty opłacając fakturę w wysokości 6.834,62 zł. Ponieważ odzyskanie pozostałej należności od dłużnika w drodze windykacji polubownej okazało się niemożliwe powód skierował do pozwanej pismo z prośbą o uiszczenie stosownych opłat sądowych, do czego była zobowiązana na mocy zawartej umowy a w szczególności postanowień § 6 pkt 4 tejsze umowy. Następnie powód w dniu 13 lipca 2018r. przesłał do pozwanej kolejne pismo ponagląjące. Pozwana nie opłaciła wnioskowanych przez powoda kwot, w związku z tym, na mocy postanowień § 6 pkt 8 w/w umowy, powód zakończył umowę z prawem do przysługującego wynagrodzenia. Jednocześnie poinformował pozwaną, że pełnomocnictwo procesowe i szczególne wygasło w sprawie oraz wezwał pozwaną do dobrowolnej zapłaty kwoty 7.494,15 zł na zasadach określonych w § 12 pkt 8 umowy windykacji roszczeń pieniężnych nr (...).

Do pozwu załączono umowę windykacji roszczeń pieniężnych z załącznikiem, pismo powoda do pozwanej z dnia 29.03.2018r., oświadczenie o zakończeniu umowy i wezwanie do zapłaty, wezwanie do zapłaty ostateczne, fakturę VAT z 24.05.2018r. na kwotę 6.834,62 zł, korespondencję stron.

W dniu 8 października 2018r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Kaliszu wydała nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt V GNc 4802/18 zgodnie z żądaniem pozwu.

Nakaz zapłaty stracił moc w wyniku wniesienia przez pozwaną w ustawowym terminie sprzeciwu od nakazu zapłaty. Sprzeciw został wniesiony co do całości nakazu. Pozwana podniosła zarzut bezzasadności roszczenia wobec braku skutecznego zwindykowania przez powoda należności, otrzymania wynagrodzenia, mimo braku działań powoda co do wyegzekwowanej kwoty 55.566 zł, sprzeczności podstawy dochodzonego przez powoda roszczenia z dokonanymi przez strony ustaleniami, w świetle których powodowi przysługiwało wynagrodzenie prowizyjne, naliczane od wyegzekwowanej kwoty, wskutek działań podjętych na rzecz pozwanej oraz sprzeczność łączącej strony umowy i jej zapisów stanowiących podstawę dochodzonych roszczeń z art. 5 k.c. poprzez naruszenie zasady sprawiedliwości kontraktowej, ekwiwalentności świadczeń, wykorzystania silniejszej pozycji, żądania wynagrodzenia nazbyt wygórowanego i nieadekwatnego w stosunku do podjętych przez powoda działań, które okazały się nieskuteczne.

Do sprzeciwu załączono powołane w nim dokumenty.

W odpowiedzi na sprzeciw pełnomocnik powoda podtrzymał żądanie pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Kontakt z pozwaną nawiązał dział telemarketingu powoda. Przedstawiciel handlowy powoda na okręg (...) i (...) w czasie spotkania z pozwaną przedstawił jej propozycję zawarcia umowy windykacji łączącej wszystkie trzy etapy polubowny, sądowy i egzekucyjny. Powód ma w ofercie również windykację jedynie polubowną, w której nie ma drogi sądowej, a opłata wstępna płatna jest z góry. Pozwana nie była jednak zainteresowana taką propozycją. Pozwana przeczytała umowę, zapoznała się z jej treścią.

Dowód: zeznania świadka P. T. (00:15:26 – 00:26:14 minuta

rozprawy z 29.05.2019r. (k. 123-124 akt)

Pozwana wykonywała roboty budowlane na rzecz J. T.. Pracowała jako jego podwykonawca na budowie elektrociepłowni w O.. Z tego tytułu powstała należność za 2017r. Z uwagi na to, że dłużnik jej nie zapłacił, pozwana zwróciła się do powoda o wyegzekwowanie należności. Pozwana nie chciała kierować sprawy do sądu bo dłużnik uciekał z majątkiem. Przedstawicielowi powoda powiedziała, że nie ma pieniędzy aby płacić od razu prowizję z góry.

Dowód: zeznania świadka H. J. (00:08:35 – 00:24:20

minuta rozprawy z dnia 18.10.2019r. k. 144 v akt)

Spotkanie z przedstawicielem powoda pozwana ustaliła telefonicznie. Odbędzie się ono w biurze pozwanej. Już na początku rozmowy przedstawiciel zapewnił, że powód jest skuteczny i wiarygodny, a kwestia ponoszenia wstępnie kosztów nie będzie miała miejsca. Prowizję powód miał pobierać dopiero po wyegzekwowaniu pieniędzy, a windykacja miała zakończyć się z pewnością na etapie polubownym. Pozwana zaznaczała, że jest w bardzo trudnej sytuacji finansowej, że ma zobowiązania wobec ZUS i Urzędu Skarbowego i nie stać jej na ponoszenie kosztów. Umowę przeczytała pobieżnie. Przedstawiciel powoda nie wskazywał na zapis, z którego wynikało że przy rozwiązaniu umowy powodowi będzie się należało całe wynagrodzenie. Zabrał ze sobą podpisane przez pozwaną egzemplarze umowy i dostała je z podpisami powoda później, przesłane pocztą. Windykacja polubowna nie przyniosła rezultatu. Dłużnik pozwanej miał bardzo dużo wierzycieli, a jego majątek zmalał. Pozwana uważała, że występowanie przeciw niemu do sądu niewiele da. Powód wezwał ją do zapłaty i przysyłał ponagląjące maile. Pozwana nie mogła zapłacić powodowi

żadnych pieniędzy, bo ich nie miała. Musiała płacić pracownikom, była zadłużona. Skontaktowała się z mecenasem B., który odzyskał część jej pieniędzy od inwestora P. (...), zleceniodawcy J. T.. Z tych pieniędzy zapłaciła powodowi umówioną prowizję na skutek żądań powoda, choć uważała, że pieniądze te powodowi się nie należą.

Dowód: zeznania pozwanej (00:27:18 – 00:56:53 minuta rozprawy z dnia

18.10.2019r. – k. 145 – 145v akt)

W dniu 22 marca 2018r. strony zawarły umowę windykacji roszczeń pieniężnych nr (...), zgodnie z którą pozwana, zwana zleceniodawcą oświadczyła, że przysługują jej względem dłużnika (...) J. T. w P. niesporne, wymagalne i przyszłe wierzytelności na kwotę 156.494 zł wynikające z faktur, zamówienia i oświadczenia. Pozwana zleciła powodowi windykację wymienionych niespornych i wymagalnych wierzytelności pieniężnych a powód zlecenie przyjął. W ramach umowy pozwana upoważniła powoda do dokonywania w jej imieniu wezwań do zapłaty, prowadzenia negocjacji z dłużnikiem zmierzających do polubownego załatwienia sprawy, w tym do zawarcia z dłużnikiem stosownej ugody odraczającej termin płatności długu lub rozkładającej spłatę wierzytelności na raty, a także do przeprowadzenia postępowania sądowego przed sądem I i II instancji oraz postępowania egzekucyjnego. Pozwana upoważniła powoda do przyjmowania na swój rachunek bankowy, bądź do kasy powoda środków pieniężnych będących przedmiotem umowy. W tym celu pozwana udzieliła powodowi pełnomocnictwa upoważniającego powoda do dokonywania czynności windykacyjnych w drodze polubownej oraz pełnomocnictwa procesowego dla wskazanej przez powoda kancelarii adwokackiej lub radcowskiej, która zostanie wybrana na dalszym etapie postępowania windykacyjnego. Pełnomocnictwa stanowiły załącznik nr 2 i nr 3 do umowy. W umowie wskazano rodzaj czynności windykacyjnych podejmowanych przez powoda i zastrzeżono, że ich kolejność i wybór zależy od powoda.

Dowód: §1 - § 4 umowy nr (...) z 22.03.2018r.

(k.5 - 6 akt)

W § 5 pkt 1 umowy przewidziano, że za skuteczne przeprowadzenie czynności windykacyjnych wierzytelności objętych umową powodowi przysługuje procentowe wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 10% należności głównej, powiększone o podatek VAT oraz ustawowe lub umowne odsetki naliczone od należności głównej.

Pozwana bez względu na przyczynę niewykonania lub niewłaściwe wykonanie zobowiązania ze swej strony odpowiada z powodów określonych w § 6 pkt 5, 8 i 9, § 7 pkt 3, § 8, § 9, § 12 pkt 5 i 12, na podstawie art. 473 k.c. Wysokość zryczałtowanego odszkodowania jest taka sama jak wynagrodzenie określone w § 5 pkt 1 (§ 5 pkt 2 umowy).

W § 6 pkt 4 umowy wskazano, że wszelkie koszty związane z dochodzeniem wierzytelności na drodze sądowej i komorniczej ponosi pozwana z wyjątkiem kosztów zastępstwa prawnego. W przypadku spornych wierzytelności koszty zastępstwa prawnego w wysokości stawek minimalnych przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości (Dz.U.2016, poz. 1667 i 1668) ponosi również pozwana i są one płatne w terminie siedmiu dni od daty doręczenia wezwania do zapłaty. Za wierzytelność sporną należy uznać sprawę, w której został wniesiony przez dłużnika sprzeciw lub zarzuty od nakazu zapłaty, sprawa została przekazana do rozpoznania na zasadach ogólnych bądź już na etapie postępowania przedsądowego dłużnik zakwestionował zasadność roszczenia.

W § 8 pkt 2 umowy wskazano, że w przypadku zakwestionowania przez dłużnika zasadności roszczenia na etapie postępowania przedsądowego lub sporu sądowego, to jest wniesienia przez dłużnika sprzeciwu, zarzutów od nakazu zapłaty bądź skierowania sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych pozwana zobowiązana jest w terminie siedmiu dni od otrzymania od powoda wezwania do zapłaty – do wpłacenia zaliczki w wysokości 25% uzgodnionego w umowie wynagrodzenia ustalonego w § 5 umowy. W § 8 pkt 3 przewidziano, że wpłacona zaliczka ulega w przypadku wygrania sporu przed sądem rozliczeniu w ramach należnego wynagrodzenia dla powoda, po skutecznym wyegzekwowaniu od dłużnika, a w przypadku przegrania sporu przed sądem przepada na rzecz zleceniobiorcy na poczet poniesionych kosztów. W innych postanowieniach przewidzianych w § 12 pkt 15 pozwana zastrzegła datę rozpoczęcia umowy na 27 marca 2018r.

Dowód: § 5, § 6 pkt 4 i § 8 pkt 2 i 3, § 12 pkt 15 umowy nr (...)

(...) z 22.03.2018r. (k. 6 - 9 akt)

W załączniku nr 1 do umowy wymieniono faktury VAT z terminem zapłaty od 7 grudnia 2017r. do 13 kwietnia 2018r. na łączną kwotę 156.494zł.

Dowód: załącznik nr 1 do umowy nr (...) z

22.03.2018r. (k. 10 akt)

W oświadczeniu z dnia 22 marca 2018r. pozwana wstrzymała umowę do 27 marca 2018r. z uwagi na obietnicę J. T. uregulowania należności w kwocie 80.000 zł.

Dowód: oświadczenie pozwanej z 22.03.2018r. (k. 102 akt)

Pismem z dnia 29 marca 2018r. powód potwierdził pozwanej, że z uwagi na wpłatę dłużnika w dniu 27 marca 2018r. na rzecz pozwanej kwoty 40.000 zł, roszczenie dochodzone od dłużnika w ramach umowy zostaje pomniejszone o tę kwotę i wynosi 116.494 zł.

Dowód: pismo powoda z dnia 29.03.2018r. (k. 11 akt)

Sprawa trafiła do A. K. celem zarejestrowania umowy i zweryfikowania dłużnika. Wartość umowy została ograniczona o 40.000 zł ze względu na wpłatę dłużnika przed wejściem w życie umowy. Wezwanie do zapłaty uwzględniło już tę zmianę.

Dowód: zeznania świadka A. K. (00:54:37 – 00:58:17

minuta rozprawy z dnia 29.05.2019r. (k. 124v akt)

W dniu 29 marca 2018r. powód wystosował wobec J. T. wezwanie do zapłaty kwoty 71.048,34 zł z tytułu wskazanych faktur VAT, prowizji za przeprowadzenie windykacji w kwocie 11.649,40 i odsetek w kwocie 794,34 zł oraz wezwanie do zapłaty przyszłych wierzytelności w kwocie 46.240 zł. Wezwania do zapłaty zostały wysłane mailem z 29 marca 2018r. przez A. K.. J. T. odebrał korespondencję mailową w szpitalu w P., gdzie przebywał i zadeklarował kontakt z A. K. po wyjściu ze szpitala.

Dowód: wezwania do zapłaty z 29.03.2018r. (k.89 – 91 akt), mail z

29.03.2018r. (k. 100 - 101 akt), odpowiedź J. T. (k.

100 akt)

W dniu 5 kwietnia 2018rr. A. K. w imieniu powoda skierowała do J. T. wezwanie do zapłaty należności przyszłych i wezwanie do zapłaty ostateczne pod rygorem skierowania sprawy do sądu.

Dowód: wezwania do zapłaty z 7.04.2018r. (k. 92 – 93 akt)

W dniu 7 kwietnia 2018r. J. T. prowadził z A. K. korespondencję mailową, wskazując że spodziewa się otrzymania środków, z których ureguluje zobowiązanie wobec pozwanej. Następnie w dniu 26 kwietnia 2018r. zadeklarował pierwszą wpłatę w wysokości 10.000 zł i następne wpłaty ratalne po 10.000 zł. W dniu 27 kwietnia 2018r. A. K. poinformowała J. T., że zarząd nie zgodził się na jego propozycję i zdecydował wnieść pozew do sądu.

Dowód: korespondencja mailowa A. K. i J.

T. (k.95 – 99 akt)

W dniu 17 kwietnia 2018r. powód wezwał w imieniu pozwanej jej dłużnika (...) J. T. w P. do zapłaty w terminie trzech dni kwoty 117.643.44 zł pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową.

Dowód: wezwanie do zapłaty ostateczne z 17.04.2018r. (k. 14 – 16 akt)

Na początku kwietnia pozwana zadzwoniła do powoda z pytaniem, co dzieje się w sprawie. Pod koniec kwietnia była decyzja o skierowaniu sprawy do sądu. Została poproszona o wyłożenie opłaty sądowej. Pozwana chciała jeszcze czekać aż dłużnik wpłaci 50% pozostałej należności, a gdyby tego nie zrobił, to chciała kierować sprawę do sądu. Po dwóch tygodniach dział sądowy wysłał ponaglenie uiszczenia opłaty sądowej. Z tytułu wpłaty połowy zobowiązania powód wystawił fakturę wobec pozwanej tytułem należnej prowizji. Faktura ta została zapłacona przez pozwaną. Później pozwana przestała odbierać telefony.

Dowód: zeznania świadka M. K. (01:09:12 – 01:14:34

minuta rozprawy z 29.05.2019r. k. 124v – 125 akt)

W dniu 11 maja 2018r. pełnomocnik pozwanej radca prawny M. B. wezwał dłużnika pozwanej „(...) J. T. w P. do zapłaty kwoty 116.494 zł w terminie 4 dni pod rygorem skierowania sprawy do sądu i powiadomienia inwestora (...) Sp. z o.o. Sp. K oraz (...) Sp. z o.o.

Dowód: pismo pełn. pozwanej M. B. (k. 46 akt)

W dniu 18 maja 2018r. pełnomocnik pozwanej radca prawny M. B. zwrócił się bezpośrednio do inwestora (...) S.A. o wypłatę kwoty 116.495 zł, należnej pozwanej od J. T..

Dowód: mail pełnomocnika pozwanej r.pr. M. B. do

P. – (...) z 18.05.2018r. (k. 48 – 49 akt)

Pismem z dnia 21 maja 2018r. dłużnik pozwanej J. T. zwrócił się do dyrektora (...) Sp. z o.o. o dokonanie bezpośredniej płatności w wysokości 55.566 zł na rachunek pozwanej.

Dowód: pismo J. T. z 21.05.2018r. (k. 50 akt)

W dniu 21 maja 2018r. (...) Sp. z o.o. zapłacił na rzecz pozwanej kwotę 55.566 zł z tytułu „zapłaty za (...)”.

Dowód: potwierdzenie wykonania operacji z 21.05.2018r. (k. 17, 53 akt)

W dniu 22 maja 2018r. przedstawicielka (...) poinformowała pełnomocnika pozwanej r.pr. M. B. o dokonanej zapłacie na rzecz pozwanej.

Dowód: mail przedstawicielki (...) Sp. z o.o. do r.pr.

M. B. (k. 51 akt)

Od 11 maja 2018r. do 4 czerwca 2018r. pełnomocnik pozwanej r. pr. M. B. prowadził korespondencję mailową z przedstawicielami inwestora (...) Sp. z o.o. w wyniku której doszło do dalszej zapłaty na rzecz pozwanej w kwocie 14.688 zł. W dniu 28 maja 2018r. J. T. zlecił wykonanie bezpośredniej płatności dla dalszego podwykonawcy.

Dowód: potwierdzenie transakcji na kwotę 14.688 zł (k. 63 akt), pismo

J. T. z dnia 28.05.2018r., korespondencja

mailowa (k. 55 – 61, 64 – 70 akt)

W dniu 24 maja 2018r. powód wystawił wobec pozwanej fakturę VAT nr (...) z tytułu windykacji (...) J. T. 55.566 zł umowa nr (...) na kwotę 6.834,62 zł, płatną do 29 maja 2018r.

Dowód: faktura VAT nr (...) z 24.05.2018r. (k. 18 akt)

Pozwana w dniu 29 maja 2018r. dokonała przelewu na rzecz powoda kwoty 6.834,62 zł z tytułu faktury (...).

Dowód: potwierdzenie transakcji z 29.05.2018r. (k. 19 akt)

Pismem z dnia 5 czerwca 2018r., skierowanym do dłużnika pozwanej, powód rozliczył wpłatę dokonaną przez (...) Sp. z o.o. i wyczytał w tabeli zadłużenia jego zobowiązanie wobec pozwanej.

Dowód: mail powoda do J. T. z tabelą zadłużenia (k. 20

– 21 akt)

Pismem z dnia 6 lipca 2018r. powód, w związku z zamiarem skierowania pozwu do sądu wobec J. T., wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 3.177 zł na poczet opłaty sądowej od pozwu, opłat skarbowych od pełnomocnictw i opłaty kancelaryjnej za wydanie tytułu wykonawczego. W piśmie powołano się na § 6 pkt 4 umowy. W dniu 13 lipca 2018r. wysłano do pozwanej ponaglenie tej zapłaty.

Dowód: pismo powoda do pozwanej z 6.07.2018r. i z 13.07.2018r. (k. 22 – 25

akt)

Pismem z dnia 2 sierpnia 2018r., w związku z brakiem wpłaty zaliczki na poczet uiszczenia opłaty sądowej od pozwu i klauzulowej oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa przez pozwaną, należnej powodowi na podstawie § 6 pkt 4 umowy, a tym samym w związku z rezygnacją ze strony pozwanej z prowadzenia dalszej procedury windykacyjnej, korzystając z uprawnienia wynikającego z § 6 pkt 8 umowy powód oświadczył że Umowa windykacji roszczeń pieniężnych nr (...) z 22 marca 2018r. ulega zakończeniu. Jednocześnie wobec zakończenia umowy, na podstawie § 6 pkt 8 umowy powód obciążył pozwaną należnym wynagrodzeniem w kwocie 7.494,15 zł i wezwał do jego zapłaty w terminie 7 dni od otrzymania pisma.

Dowód: oświadczenie o zakończeniu umowy i wezwanie do zapłaty z

2.08.2018r. z dowodem doręczenia (k. 12 - 13 akt)

Postanowieniem z dnia 14 sierpnia 2018r., sygn. akt V GR 11/18 Sąd Rejonowy w Płocku otworzył przyśpieszone postępowanie układowe J. T. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „(...) J. T..

Dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Płocku z dnia 14.08.2018r. (k. 72

v akt)

Wyznaczony przez sąd nadzorca sądowy M. D. poinformował wierzycieli J. T. o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego.

Dowód: zawiadomienie o otwarciu przyspieszonego postępowania

układowego (k. 71 akt)

Pełnomocnik pozwanej r.pr. M. B. prowadził korespondencję mailową z nadzorcą sądowym ustalając wysokość wierzytelności pozwanej na liście wierzytelności. Nadzorca sądowy potwierdził, że jej wierzytelność jest bezsporna.

Została ujęta na wykazie wierzycieli pod pozycją 36.

Dowód: korespondencja mailowa (k. 73 – 74 akt), wykaz wierzycieli (k. 75 – 76 akt)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dokumentów, zeznań świadków P. T., A. K., M. K., H. J. oraz zeznań pozwanej.

Sąd zważył co następuje:

Strony zawarły umowę windykacji roszczeń pieniężnych będącą umową o świadczenie usług, do której, zgodnie z art. 750 kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

Postępowanie dowodowe wykazało, że przed podpisaniem umowy pozwana została ustnie zapoznana z jej treścią przez przedstawiciela powoda, który nie poinformował jej jednak, że w przypadku rozwiązania umowy z jej winy, powodowi będzie przysługiwało wynagrodzenie w wysokości należnej jak w sytuacji całkowitego wyegzekwowania roszczenia. Pozwana ze względu na trudności finansowe była zainteresowana głównie okolicznością, czy będzie zobowiązana z góry zapłacić powodowi za czynności windykacyjne. Zgodnie z treścią umowy uzyskała zapewnienie, że takiego obowiązku nie będzie. Spotkanie z przedstawicielem powoda trwało jedynie godzinę i pozwana pobieżnie przeczytała umowę, ufając że spełnia jej oczekiwania. Nie był to z pewnością wystarczający czas aby szczegółowo zapoznać się z jej treścią, zwłaszcza, że umowa jest skomplikowana, zawiera wiele odesłań do przepisów kodeksu cywilnego, jak i jej własnych zapisów, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązku zapłaty wynagrodzenia na rzecz powoda. Pełne zrozumienie treści umowy wymaga dokładnej analizy prawnika. Mimo to, pozwana zawarła umowę z powodem w sposób dobrowolny, godząc się również na jej podpisanie bez dokładnego przeczytania, czy zrozumienia. Należy jednak mieć na względzie okoliczność, że znajdowała się pod presją trudnej sytuacji finansowej, zobowiązań wobec pracowników, ZUS i z tytułu podatków. Podpisała umowę w zaufaniu do kontrahenta.

Nie jest prawdą, co podniesiono w uzasadnieniu pozwu, że to w wyniku podjętych przez powoda działań, dłużnik pozwanej wpłacił na jej rzecz kwotę 55.566 zł. Z ustaleń stanu faktycznego, potwierdzonych załączonymi przez pozwaną dokumentami wynika, że wskazana kwota została wpłacona przez inwestora (...) Sp. z o.o. na rzecz pozwanej jako podwykonawcy robót budowlanych, zleconych jej przez wykonawcę J. T., dłużnika pozwanej i za jego zgodą. Wpłata ta została dokonana bez udziału powoda, na skutek działań pełnomocnika pozwanej radcy prawnego M. B.. Oceniając skuteczność i zaangażowanie powoda w porównaniu z działaniami pełnomocnika pozwanej należy stwierdzić, że działania powoda były całkowicie nieskuteczne. Sprowadziły się do kilku rutynowych czynności wykonanych przez jego pracowników, w szczególności do nie rodzącej żadnych skutków wizji terenowej, wysłania do dłużnika wygenerowanych z systemu komputerowego wezwań do zapłaty i korespondencji mailowej. Mimo oczekiwań pozwanej na obiecane położenie przez powoda nacisku na windykację polubowną, powód nie był zainteresowany tym etapem działań windykacyjnych i mimo prośb pozwanej i obietnic zapłaty przez dłużnika wykazującego chęć współpracy, dążył do etapu sądowego. Powód nie podjął działań adekwatnych do stanu sprawy. Nie wziął pod uwagę interesów pozwanej, nie rozpoznał sytuacji prawnej jej dłużnika i możliwości dochodzenia zapłaty wynagrodzenia na podstawie art. 647¹ k.c. Dokonał tego radca prawny M. B., dzięki któremu doszło do zapłaty kwoty 55.566 zł. Pozwana wykazując lojalność wobec powoda poinformowała go o tej wpłacie, mimo że kwota ta wpłynęła na jej konto bez jego udziału. Powód wystawił wobec pozwanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 6.834,62 zł, która została przez nią zapłacona. Zdaniem Sądu, uiszczona przez pozwaną kwota stanowi wystarczającą rekompensatę za działania windykacyjne powoda, które nie przyniosły pozwanej żadnych pozytywnych efektów. Nie doprowadziły do wyegzekwowania żadnej należności od dłużnika pozwanej. Pozwana, wobec związania z powodem umową windykacyjną uregulowała wynagrodzenie prowizyjne, które zobowiązała się w umowie uregulować w przypadku otrzymania każdej części windykowanej należności. Należy jednak podkreślić, że działania powoda nie tylko nie były skoncentrowane na próbie uzyskania zapłaty na rzecz pozwanej, ale w oparciu o przyjętą procedurę dążyły do wniesienia sprawy do sądu, mimo że nie leżało to w interesie jego klientki. Wobec dłużnika pozwanej otwarto przyspieszone postępowanie układowe, a wiarygodność pozwanej nie była przez niego kwestionowana i została umieszczona w spisie wierzycieli. Prowadzenie niezależnego postępowania sądowego, w przypadku przyjęcia układu, nie tylko nie mogłoby doprowadzić

do wszczęcia postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika ale spowodowałyby powstanie niepotrzebnych kosztów postępowania, którymi powód chciał obciążyć pozwaną. Brak zgody pozwanej na takie postępowanie powoda nie może być interpretowany jako działanie, za które w myśl umowy pozwana ponosi odpowiedzialność na podstawie art. 473 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem dłużnik może przez umowę przyjąć odpowiedzialność za niewykonanie lub za nienależyte wykonanie zobowiązania z powodu oznaczonych okoliczności, za które na mocy ustawy odpowiedzialności nie ponosi.

Roszczenie powoda stanowi nadużycie prawa podmiotowego albowiem narusza art. 5 k.c., zgodnie z którym nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 28 maja 2019r. II CSK 587/18:

	<p>Zasady współżycia społecznego w rozumieniu art. 5 KC są pojęciem pozostającym w nierozłącznym związku z całokształtem okoliczności danej sprawy i w takim całościowym ujęciu wyznaczają podstawy, granice i kierunki jej rozstrzygnięcia w wyjątkowych sytuacjach, które przepis ten ma na względzie. Dlatego dla zastosowania art. 5 KC konieczna jest ocena całokształtu szczególnych okoliczności danego wypadku w ścisłym powiązaniu nadużycia prawa z konkretnym stanem faktycznym. Stosowanie klauzuli generalnej jest uzasadnione zwłaszcza wówczas, gdy dochodzi do niezgodności funkcjonalnej i aksjologicznej pomiędzy obowiązującymi przepisami stworzonymi na miarę sytuacji typowych a konkretnym stanem faktycznym poddanym ocenie. Zwroty użyte w art. 5 KC w istocie nawiązują do zasad słuszności, dobrej wiary w sensie obiektywnym, zasad uczciwości obowiązujących w stosunkach cywilnoprawnych i lojalności wobec partnera oraz akceptowalnych i godnych ochrony reguł rzetelnego postępowania w stosunkach społecznych.</p> <p>Z kolei w orzeczeniu z dnia 28 listopada 2001r. I CKN 1756/00 (niepubl.) Sąd Najwyższy stwierdził, że „treść zasad współżycia społecznego nie jest zdefiniowana. Z uwzględnieniem, iż Rzeczypospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji), należy przyjąć, że odwołanie się do zasad współżycia społecznego oznacza odwołanie się do idei słuszności w prawie i do powszechnie uznawanych wartości w kulturze naszego społeczeństwa. Ujmując rzecz ogólnie można przyjąć, że przez zasady współżycia społecznego należy rozumieć podstawowe zasady etycznego i uczciwego postępowania”</p>
--	--

	<p>Działanie uprawnionego korzysta z domniemania działania zgodnego z zasadami współżycia społecznego albowiem stosownie do treści art. 6 k.c. ciężar</p>
	<p>udowodnienia okoliczności świadczących o nadużyciu prawa spoczywa na tej stronie procesu, na korzyść której ma działać norma z art. 5 KC. Strona ta powinna udowodnić fakty pozwalające uznać działanie czy zaniechanie uprawnionego za sprzeczne z klauzulami tego przepisu. Zdaniem Sądu pozwana udowodniła te fakty.</p> <p>Z uwagi na powyższe powództwo podlegało oddaleniu.</p> <p>Orzeczenie o kosztach postępowania wydano na podstawie wynikającej z art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu i obciążono nimi w całości przegrywającego spór powoda. Na koszty które powód ma obowiązek zwrócić powodowi złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej ustalone w kwocie 1.800 zł w oparciu o § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz.1804 ze zm.) wraz z opłatą skarbową w wysokości 17 zł od pełnomocnictwa.</p> <p>sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś</p>